

N^{RO}: 69.

GAZETA RZĄDOWA.

DZIEN 11. WRZESNIA ROKU 1794.

SESSJA RADY NAYWYZZSZEY
NARODOWEY.

Dnia 8. Września.

Prezydencya Obywatela Michała Kocha-
nowskiego.

Deputacya laseretowa prosiła o wyznaczenie miejsca sposobnego, do wyz-
rzenia w czynności dyrekcyi lasereto-
wey, podług nakazu Rady, na dniu 4tym
tego miesiąca zapadłego. Zaleciła Rada
wydziałowi skarbu, ażeby ten, w pałacu
Prymasowskim, na krótki czas, miejsce
dla rzeczoney deputacyi wyznaczył.

Sessya solwowana na dzień następu-
jący 9. Września, na godzinę 5. po po-
łudniu.

SESSJA RADY NAYWYZZSZEY
NARODOWEY.

Dnia 9. Września.

Prezydencya Obywatela Michała Kocha-
nowskiego.

Naywyższy Naczelnik zalecił, aże-
by Rada obywatelowi Zawiszy, pułko-
wnikowi dobrze w oyczyźnie zasłużone-
mu, fundusz jaki do utrzymania się ob-
myśliła. Oświadczyła Rada, iż gdy Rzplta
do lepszego stanu przywróconą zostanie,
na ten czas zasługi obywatela Zawiszy,
ile tak ważne za sobą mające zaświad-
czenie, bez przyzwolitey nadgrody nie-
zostaną.

Naywyższy Naczelnik przyśłał urzą-
dzenie, ażeby pułkownikowi Kieńskiemu,
funkcyą exerceer-majstra w Warszawie od-
bywać mającemu, gaża pułkownikowska
co miesiąc wypłacana była. Urządzenie
to, Rada po exekucyą odesłała do oby-
watela Orłowskiego, generała i kome-
danta Xłwa Mazowieckiego.

Miasto Bielsk przyśłało dwa memo-
ryały, jeden przez obywatela Kozłowskie-
go prezydenta, z siedmiu innemi oby-
watelami podpisany, w którym przekła-
dają ci obywatele, iż miasto Bielsk, po-
dług przepisu seymu konstytucyynego,
1791. na dwa cyrkuley dzielić się powin-
no. W drugim obywatel Szymon Lisia-
biewicz burmistrz, z wielu innemi oby-
watelami okazuje, iż miasto Bielsk, na
dwa cyrkuley dzielić się nie może. Od-
powiedziała Rada, iż obywatele miasta
Bielska, w rozrządzeniu cyrkulów, w tym
czasie tak postępować powinni, iak po
konstytucyi 1791. roku też cyrkuley urzą-
dzone były; to jest: ieśli miasto Bielsk
na dwa cyrkuley podzielone było, dwa
cyrkuley i teraz utrzymać się powinny;
a ieżeli na cyrkuley dzielone nie było,
to i teraz dzielone bydź nie może. Urzę-
dnicy zaś, po konstytucyi obrani, po-
dług już wyszley w tey mierze rezolu-
cyi, do pełnienia powinności swoich
przyśtać powinni.

Komisya porządkowa ziemi Steży-
ckiej w raporcie swoim do Rady oświad-
czyła, iż w wyekwowaniu stałych fur-

manek, zwłaszcza z strony kahałów żydowskich, niektórych doznać trudności. Oświadczyła Rada, iż w wyekwowniu stałych furmanek, komisya porządkowa udać się ma o pomoc woyskową, do komend najbliższych konfitylujących. Jeżeli który żyd furman odbieży fury, innego na jego miejsce przystawić kahał będzie obowiązany; a do nieposłusznych kahałów, komisya zesle pomoc woyskową. Rezolwowała także Rada, iż komisya porządkowa ziemi *Stężyckiej* i powiatu *Garwolińskiego*, do *Żelechowa* przenieść się powinna, i że za ekspedycje rządowe na poczcie opłacać nie ma.

Ponieważ obywatel X. *Dąbrowski*. dla słabego zdrowia, a obywatel *Bielin*ski służbą woyskową zajęty, obowiązków komisarzów porządkowych dopełniać nie mogą; przeto Rada komisji ziemi *Stężyckiej* i powiatu *Garwolińskiego* zaleciła, ażeby inszych obywateli, gorliwych o dobro kraju, na ich miejsce wybrała, i wybor ten Radzie N. narodowej do potwierdzenia przysłała.

Kahał *Kałuski* przyjął zapytanie: czyli ma uczynić rozkład furmanów i na tych żydów, którzy w ziemi *Liwskiej* mieszkaia, a do innych kahałów pogłównie płacą? Odpowiedziała Rada, iż żydzi wszyscy, w ziemi *Liwskiej* mieszkaiaacy, chociażby do kahałów, w inszych ziemiach znajduiających się, pogłównie opłacali, do przystawienia jednak furmanów, z ziemi *Liwskiej* dostawić się mających, są obowiązani.

Eliaż Samsonowicz, w podanym memoriale przetożył: iż dla odujętej w czasie teraźniejszy sposóbności prowadzenia handlu i sprzedaży towarów, nie jest wstanie zapłacenia summy 29.985. zł; dekretem syndyka *Warszawskiego*, dla *Herzka Abrahamowicza* przyśadzoney. Przydał oraz, iż gdy dla zawieszoney przez Radę najwyższą sądownictwa, własności iwoley u dłużników dochodzić nie może; spodziewa się także, iż dekret rzezony z *Herzkiem Abrahamowiczem* do dalszego czasu zawieszonym zostanie. Rada sprawę *Eliaża Samsonowicza* do o-

twarcia w kraju sądów zastanowiła. Zaleciła oraz syndykowi *Warszawskiemu*, ażeby w sprawach podobnego rodzaju, sądownictwo swoje wstrzymał.

Sessya solwowana na dzień następujący na godzinę 5. po południu.

L I S T

Od Rady Najwyższej narodowej, do Najwyższego Naczelnika.

Rada narodowa, przeięta radością z dzisiejszego zdarzenia oswobodzoney od nieprzyjaciół stolicy narodowej, winszuje tobie, Najwyższy Naczelniku, tak znakomitego dzieła, iż starannością i walecznością swoją, ukrociłeś dumę i siłę tego nieprzyjaciela, który z taką nastawiając groźbą, z hańbą chciwych zamiarów swoich odstąpić musiał. Zna aż nadto Rada wielkość twoich trudów, Najwyższy Naczelniku, które w obronie tej stolicy poniosłeś: i dla tego nie może nie oświadczyć ci tej najwyższej wdzięczności i szacunku, którym cała ta stolica jest przeięta, i którego skutki aż nadto są ważne dla całego powstającego narodu. Tak pamiętne dla miejsca tego zdarzenie, chce Rada uroczystością iakową obchodzić; lecz obchod ten, tym byłby wspanialszy i miłszy dla ludu, gdyby w nim widział obecnego ciebie. Obeyście jednak to i urządzenie iego: iak, i na kiedy? zostawia woli twojej, której oczekiwać będzie.

Dan na selsyi Rady, dnia 6. Września 1794. R.

Odpis Najwyższego Naczelnika, do Rady Najwyższej narodowej.

Z najwyższą wdzięcznością i uczuciem odbieram podehlebne dla mnie wyrazy najwyższej Rady narodowej. Cieszę się zarówno z każdym dobrym obywatelem, z oswobodzenia stolicy od woysk nieprzyjacielskich; nieprzypisuję tego, tylko Opatrzności, mężtwu żołnierza *Polskiego*, obywateli *Warszawskich* gorliwości i odwadze, staraniom rządu. Zo-

stawię zupełnie do woli najwyższej Rady narodowej: w jaki sposób i kiedy zdarzenie to obchodzić życzy? Zatrudnienia moje, nie pozwalają mi ukontentowania być z wami, godni mężowie; śmiem ufać, że ten Bóg, który stolicę uwolnił, uwolni i oyczyzę: w ten czas już iak obywatel, nie iak urzędnik, i Bogu dzięki składać, i powłzechną ze wżyskimi radość dzielić będę.

Dnia 7. Września 1794. R.

Tadeusz Kościuszko.

Ogłoszenie przy rozkazie Najwyższego Naczelnika.

Samowładcy ustanowili w wojskach swoich powierzchowne dystrynkcy: potrzebują oni zachęcać wojsko swe tym słowem, im wojny, które dla pychy tylko swojej prowadzą, nie interesują żadnego z walczących. Inży jest przypadek wojska naszego, kiedy w nim officer i żołnierz wie, za co się bierze, wie, że walczy za naschą i skrywdzoną oyczyzę, i od oyczyzny tylko nagrody i wdzięczności spodziewać się powinien. Tym celem najwyższy Naczelnik dla dystrynguujących się officerów i żołnierzów, ustanowił dystrynkcy w obrączkach złotych, z natchlubniejszym dla serc obywatelskich napisem: *Oyczyzna obrońcy swemu.* Dystrynkcy ta dawana będzie za zeznaniem komisji, z 3. officerów złożonej, którzy zaświadczą, że potykający się zasłużył sobie na nią. Imię odbierającego podane będzie do gazet, by wespół ziomkowie wiedzieli, komu cześć i szacunek oddawać; wyrazi się i numer obrączki, dla tego, by się kto nie znalazł, który nie odebrałszy tej nagrody, ubocznie by ją sobie sporządzić kazał.

Imiona tych, którzy dystrynkcy te odebrali, są następujące:

G. L. Zajączek nro 6.

G. M. Dąbrowski nro

G. M. Kamiński nro 20.

G. M. Haumann nro 13.

Bryg: Wyżkowski nro 18.

Brygadyer Kopeć nro

Wice Br: Rozwadowski nro 15.

Maior Liberański nro 22.

Maior Rozwadowski nro 26.

Maior Krasicki nro 9.

Kapitan Woliński nro

Prezydent Zakrzewski nro 12.

Oberbombardyer Zimmermann nro 28.

Upraszają się tak Jch Mość officerów, iako też i municypalnych, którzy obrączki te dostali w czasie bitwy, a imiona ich, i numer, dla niewiadomości, umieszczone tu nie są, aby one podawali do kancelaryi N. Naczelnika.

Excerpt z listu z Grodna, dnia 8. Września 1794.

Po zabranii przez Moskalów Olity, wziął komendę nad kolumną po Chlewińskim, generał Giedroyc, który komenderował na Zmudzi; a Chlewińskiemu kazano iechać do Warszawy. Znalazł Giedroyc tę kolumnę w Wierzbicach, i z nią poszedł ku Orlow. Moskale tymczasem, wśladziwszy 600. ludzi piechoty na wiciny i baty, a kawalerją wyprawiwszy brzegiem, posłali ku Kownowi. Przewodzący generał Meien, w Kownie będący, wysłał komendę od 400. piechoty, do lasu nad Niemnem za Prenami; ta przepuściła kozaków i karabinierów; a do zbliżających się wicin z Moskalami, z armat wypuścił kule ogniste i granaty, zupełnie tych 600. Moskalów zatopiła; kawalerją zaś Moskiewską pierzchnęła. Tę wiadomość odebrałem dziś za najpewniejszą.

Urządzenie wydziału żywności, do komisji porządkowej Xięstwa Mazowieckiego, względem spustoszonych przez nieprzyjaciela okolic Warszawy.

Do Komisji Porządkowej Xięstwa Mazowieckiego.

Wydział żywności w Radzie najwyższej narodowej. Skoro się dowiaduje, że wojska nieprzyjacielskie napadły wście-

kłość swoją pożogiem i rabunkiem okolic tej stolicy, pierzechnęły nareszcie, w nocy przeszłej, przed nieustraszonym wojskiem i ludem, broniącym odważnie swych siedlisk; śpieszy się do nayschlubniejszego, który mu Nayswyższy Naczelnik przepisał, obowiązku, ratowania ile możliwości tych biednych obywateli i mieszkańców, którzy unosząc życie i majątki przed drapieżnym nieprzyjacielem, opuściwszy własne siedliska, chronili się tu dotąd pod obroną stolicy. Zeby zaś ta opieka Rządowa i rychło i porządnie wymierzona została; komisya porządkowa xięztwa Mazowieckiego, z mocy tej rezolucyi, wyda natychmiast uroczyste obwieszczenie, którym:

1mo. Wezwie do swych siedlisk tych obywateli i mieszkańców, którzy przymuszeni byli opuścić one, chroniąc się przed najeźdźnikami.

2do. Wyznaczy, i w obwieszczeniu swoim wymieni dostateczną listę dozorców, którzy w oznaczonych sobie wydziałach stan teraźniejszy każdego miasta i wsi w ogólności, i każdego siedliska w szczególności, wiernie i rzetelnie opiszą, i czyli mieszkańcy onych mogą być w stanie, bądź z siebie, bądź ze dworu, którego grunty posiadają, rolę uprawić, oziębnie zasłać, i przysposobić sobie iakiejkolwiek mieszkanie na zimę? wyexaminują i zaświadczać.

3tio. Nakaze też komisya swoim dozorcóm zlustrować i spisać te drzewa, i różne materyały, które się zostały po obozach, bateriach i rowach nieprzyjacielskich; a które, iak zapewne pochodzą z ruiny wsiów obozom nieprzyjacielskim przyległych, tak też na reparacyę onych rozdane i obrócone będą, z preferencyą dla tych dworów i siedlisk, które mniey mają sposobności do restaurowania zabudowań gospodarskich.

4to. Za nayspierwszy zaś obowiązek położy komisya porządkowa tym obywatelom i mieszkańcom, których do siedlisk swoich zwróci, ażeby się wzięli iak najszybciej do uprawy i zasiewów; ażeby

dwory, mające w tym własny interes, iżby włościanie ich nie upadli, ratowali onych ziarnem na zasiew i na żywność, podług możliwości. Którzyby zaś włościanie i miasł mieszkańcy nie byli w stanie, ani z siebie, ani z dworów, dopełnić tego rozkazu, ażeby się udali z dowodami niewątpliwemi tej niemożności do dozorców, ci do komisyi porządkowej xięztwa Mazowieckiego, a ta doniesie wydziałowi w Radzie nayswyższej narodowej, z różnicą stanu i potrzeb włościan, od stanu i potrzeb dworów.

Dan w Warszawie na festyi wydziałowej d. 6. miesiąca Września 1794. roku.

J. W. Zakrzewski P.M.W.W.

W. Kozłowski P. W. Z. w Radzie Nayswyższej Nar:

Dalszy ciąg urządzenia względem sprzedaży dóbr narodowych.

1mo. Gdyby zaś który obywatel, zaliczyciel wsi na dziedzictwo dobra, na sprzedaż undeterminowane, w czasie wyżej oznaczonym części ofiarowanej przez siebie summy do skarbu nie opłacił, i kontraktu sprzedaży z licytacyi nie dopełnił; takowy, za zawód skarbowi uczyniony, prawo do zaliczanych dóbr, iako też *vadimonium* złożone utraci. Gdyby zaś po obiegu dóbr, i wypłaceniu z góry pierwszej raty, następnie warunków kontraktu swojego nie dotrzymał, i summy w czasie przepisanej nie zaliczył; tedy traci sumę w pierwszej racie złożoną, i od posłeszy odpada; a na dobra, za wakuujące pod tę porę uznane, powtórna licytacya, z poprzedzającym nowym obwieszczeniem nastąpi.

2mo. Dobra sprzedane z taryfą dobr narodowych będą wyięte, i do dziedzicznych zapisane. Podatek podpodymnego, na mieysce hiberny, przez gromady płacony, z dóbr na dziedzictwo sprzedanych, do intraty zalikwidowany zostanie, i pomienione półpodymne dziedzic, iako czynsz, na intratę wybierać będzie.

(Dalszy ciąg w następującym numerze.)